

י"ח בתמוז התשע"ב
8 ביולי 2012
חש. 50911-2012

אל:
ועדת הפטור

הגדרון: בקשה להרחבת התקשרות עם מומחים בינלאומיים

פניה מס. 533474

פניה מס. 533461

1. הועברה לבריקתנו והמלצתנו 2 בקשות של משרד האוצר להתקשרות המשך בפטור ממכרז עם חברת FTI consulting (להלן - החברה) לצורך הגשת 2 חו"ד מומחה במסגרת הליך הבוררות שהמדינה מנהלת מול מפעלי ים המלח, בהיקף כספי של 2,535,000 ₪ מיום 9.7.2012 ועד ליום 9.7.2013 על פי תקנה 3(4)(ב)(3) לתקנות חוק חובת המכרזים.
2. כפי שעולה מפנייתו של מר יהונתן רזניק לוועדת המכרזים, בין מדינת ישראל לבין חברת מפעלי ים המלח בע"מ וחברות בנות שלה, חברת הברוס וחברות בנות שלה וחברת המגנזיום (לעיל ולהלן - מפעלי ים המלח), ישנה מחלוקת בשאלת התמלוגים המגיעים למדינה מתוקף שטר הזכיון.
3. נושא המחלוקת הינו אי תשלום תמלוגים מספיקים בהתאם לחוק זכיון ים המלח, התשכ"א - 1961 (להלן - החוק) ושטר הזכיון שבתוספת לחוק (להלן - שטר הזכיון). לטענת המדינה חברת מפעלי ים המלח הקימה חברות בנות רבות, והעבירה להן חלק גדול מן הפעילות. החברות הבנות אינן מעבירות תמלוגים למדינה בגין מכירות ורווחים שנצברים על ידן. בנוסף, גם מחירי ההעברה שבין חברת האם לחברות הבנות, שבגינם מועברים תמלוגים למדינה, הינם במקרים רבים מופחתים ממחירי השוק.
4. בהתאם לסעיף 26 לשטר הזכיון הקובע כי במקרה של מחלוקת בין הצדדים בדבר פירושו או ביצועו של הזכיון תובא המחלוקת בפני שלושה בוררים (בוררות זבל"א), הגישה המדינה בתחילת שנת 2011 כתב תביעה כנגד מפעלי ים המלח אשר היקפו הנוכחי עומד על סך של 261 מיליון דולר.
5. בישיבה שהתקיימה ביום 5 במרץ 2012, קבעו הבוררים כי לצורך העלאת הטענות המשפטיות ותאפשר לכל צד להביא עדים אשר יגישו את עדותיהם בדרך של תצהיר. לאחר החלטת הבוררים נעשו מספר ישיבות עם עו"ד מטעם המדינה, עו"ד גיל אוריון, יחד עם היועצים הכלכליים פרופ' חיים בן שחר ופרופ' אשר בלאס. במהלך הישיבות העלו היועצים הכלכליים את הטענה כי נעשו מחקרים שונים בעולם בנושא תמלוגים ממשאבי טבע אשר חלקם נעשו על ידי שני מומחים בינ"ל, פרופ' דניס קרלטון וד"ר סקוט ג'ונס אשר נחשבים למובילים בתחומם ברמה הבינלאומית.
6. בהמשך לאישור וועדת המכרזים מיום 21.3.2012, נערכה ביום 4.4.2012 פגישה בין היועצים הכלכליים ומר יובל רז לבין המומחים הבינ"ל במטרה ללמוד מהם על המצב העולמי בתחום ולבחון האם נכון לבקש מהם להגיש חוות דעת שתוגש כהליך הבוררות. לאור הישיבה שהתקיימה ולאור הטיעונים שהעלו המומחים הבינ"ל, הוחלט בעצתם של היועצים הכלכליים והמשפטיים,

שלצורך חיזוק טענותיה של המדינה והתמודדות עם הטענות אותן העלו מפעלי ים המלח בתגובתם, יגישו המומחים חוות דעת ואף יגיעו לתת עדות בפני הבוררים ככל שיידרש.

7. הצעת המחיר הראשונה שהתקבלה מהחברה, בה משמשים השניים כשותפים, לצורך חוות הדעת בלבד הסתכמה בסכום של \$400,000. לאחר משא ומתן, סוכם כי המומחים הבינו"ל יתנו חוות דעת תמורת \$370,000, ובמידה ויידרשו להגיע לארץ לשם מתן עדות, יהיה זה כרוך בעלות נוספת על סך \$50,000.

8. בנוסף, במסגרת הליך הגשת התצהירים, הגישו מפעלי ים המלח ביום 24.6.2012 חוות דעת כלכלית אשר ניתנה על ידי ד"ר יעקב שיינין. עיקר חוות הדעת סובב סביב הטענה כי תביעת המדינה מחברת מי"ה לשלם תשלומים נוספים בגין תמלוגים שהיו אמורים להיות משולמים על ידה בעבר, הינה שגויה מיסודה. על פי חוות הדעת, בעת הפרטת כ"ל, קיבלה המדינה את כל תוחלת השווי הכלכלי העודף של אוצרות הטבע במזומן, ולכן הטענה כי לא שולמו ולא משולמים מספיק תמלוגים הינה טענה מוטעית כלכלית.

9. בהמשך להתייעצות נוספת שהתקיימה בין ד"ר גיל אוריון, היועצים הכלכליים ונציגי המדינה הוחלט שלצורך חיזוק טענותיה של המדינה והתמודדות עם הטענות אותן העלו מפעלי ים המלח בחוות דעת זו, על המדינה להתקשר עם מומחה בעל שם עולמי בתחום המשפט התאגידי על מנת לקבל חוות דעת נגדית אשר תוגש בהליך הבוררות.

10. לצורך כך, החליט משרד האוצר להתקשר עם פרופ' אריה בבצ'וק אשר הינו פרופסור מן המגזין בבית הספר למשפטים של אוניברסיטת הרווארד, וחבר סגל במינוי מיוחד בפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל אביב, המתמחה בניתוח כלכלי של המשפט ובדיני תאגידים ואשר שימש עד לאחרונה כיועץ מיוחד לנועדת הריכוזיות.

11. העבודה אותה יבצע פרופ' בבצ'וק, הכוללת הגשת תצהיר מומחה לבוררים והגעה לארץ למתן עדות ככל שהדבר יידרש, תבצע במסגרת התקשרות המדינה עם חברת FTI Consulting.

12. לאור האמור לעיל הריני להמליץ על התקשרות המשך בפטור ממכרז עם חברת FTI consulting לצורך הגשת 2 חו"ד מומחה במסגרת הליך הבוררות שהמדינה מנהלת מול מפעלי ים המלח, בהיקף כספי של 2,535,000 נ"ח מיום 9.7.2012 ועד ליום 9.7.2013 על פי תקנה 3(4)(ב)(3) לתקנות חוק חובת המכרזים.

בברכה,
דניאל פדג
רפרנטית משרדים כלכליים

העתק: